

Luchtig bouwen

■ Bouwgrond is schaars in binnensteden. Bouwen bovenop bestaande gebouwen wordt daarom steeds aantrekkelijker, daar is ruimte genoeg. In Groningen werden vier appartementen bovenop een bestaand huis gebouwd. En er gebeurt nog veel meer in de lucht!

DOOR RENS GROENENDIJK

In Groningen zijn aan de Raben- hauptstraat vier spectaculaire appartementen - Lighthouses - verrezen. In deze vooroorlogse straat aan de rand van het stadscentrum stond een hoekwoning leeg, die Christophe de Jongh, directeur van Vlasblom Projectontwikkeling aankocht. Samen met DAAD Architecten werd een ingrijpend plan uitgewerkt.

„Gewoonlijk duurt zo'n ontwikkeling vijf jaar”, aldus De Jongh. „Wij hebben het in de helft van de tijd gedaan.” Het geluk was aan zijn zijde: omwonenden dienden geen bezwaarschriften in en de gemeente was zeer bereidwillig. Maar goedkoop werd het niet. „We moesten een fundering van zes stalen palen dwars door het bestaande huis maken. Op die manier ontstond een tafel van 7 bij 15 meter, met een 35 cm dik betondek. Dat moest zo degelijk gebeuren, omdat de opbouw bestand moet zijn tegen sterke wind.”

De 50 m² grote dakwoningen zijn in de fabriek gebouwd als prefab modules. Een grote kraan plaatste ze in een week tijd op de fundering. „We moesten veel leergeld betalen. Nu zijn we klaar voor de volgende fase, en zoeken opdrachtgevers met leuke daken op een goede plek.”

De woningen zijn te bezichtigen (ente koop, vanaf € 129.500). Speciaal voor de bezichtiging zijn ze ingericht in Japanse stijl, met Ikea-meubelen, of in Gispens-stijl en met kringloop spullen. Open tot en met 29 april (op donderdag, vrijdag en zaterdag van 14 tot 18 uur).

1 www.lichtstad.nl

In het oog springende 'Lighthouses' aan de Raben- hauptstraat in Groningen.

■ In de Centrale Bibliotheek aan de Hoogstraat in Rotterdam is tot en met 15 april de expositie 'Rotter-

dam on top' te zien, met verrassende ontwerpen voor penthouses in de stad.

■ Allerlei belanghebbende partijen hebben zich verenigd in de Stichting Bovenstad. Op de website [venstad.nl staat een overzicht van het groeiend aantal initiatieven om 'in de lucht' te bouwen.](http://www.bo-</p>
</div>
<div data-bbox=)

FOTO CHRISTIAAN DE BRUIJNE

Penthouse op een pakhuis

■ Aan de Scheveningse haven worden penthouses bovenop oude pakhuizen gebouwd. Afgebeeld zijn de drie woningen op het pakhuis De Nautilus, die deze zomer worden opgeleverd. Op het naastliggende pakhuis, De IJvis, komen ook drie penthouses. De woningen zijn zeer uiteenlopend, met ruime terrassen, vides en een mooi uitzicht. De prijzen liggen rond € 1.000.000. De onderliggende pakhuizen zijn omgebouwd tot kantoor- en winkelruimte.

Het ontwerp is van Archipelontwerpers uit Den Haag, voor projectontwikkelaar KBM/Molenburg. Het architectenbureau is in Nederland trendsetters op het gebied van 'luchtgebonden bouwen'. In 1995 kwam een eerste penthouse in Scheveningen gereed en daarmee kreeg architect Eric Vreedenburgh van Archipel de smaak te pakken. „Het is inmiddels een passie geworden.”

Luxe penthouses op pakhuis De Nautilus in Scheveningen.

Vreedenburgh constateert dat er nogal wat koudwatervrees bestaat. „Toen we in Scheveningen begonnen, deden mensen zelfs een bod onder de vraagprijs. Nu de steigers weg zijn en je de penthouses kunt zien, kregen de kopers aanbiedingen die veel hoger zijn dan wat zij er voor betaald hebben.”

Vreedenburgh wil traditionele patronen doorbreken. „Als je iets op een dak bouwt, moet het een heel ander soort woning zijn. Dan moet je niet uitgaan van gestapelde bakstenen. Door gebruik te maken van staal- en houtskeldebouw krijg je lichtgewicht con-

structies, die bijzondere vormen mogelijk maken.”

In Rotterdam heeft Vreedenburgh de gemeente geïnspireerd om meer met de onbenutte ruimte op gebouwen te doen. Vergoederde plannen bestaan om op een pand in de Witte de Withstraat een spectaculaire opbouw te plaatsen. „Er is veel discussie over. Maar kies je voor de stad, dan moet je niet altijd slopen, maar ook bestaande gebouwen nieuw leven inblazen. Er bestaan allerlei rare regeltjes die goede plannen belemmeren. Gelukkig is dat in beweging.”

1 www.archipelontwerpers.nl

Optoppen in Osdorp

■ Dat naoorlogse flats niet altijd gesloopt hoeven te worden, blijkt in Amsterdam-Osdorp. Woningcorporaties besloten tot een ingrijpende renovatie van wat wordt genoemd Complex 50 en 117 in het Zuidwest Kwadrant. Van Schagen Architecten uit Rot-

terdam ontwierp nieuwe gevels met respect voor de oude. De voormalige portiekflats zijn ook 'opgetopt' met twee nieuwe woonlagen, waardoor er liften konden worden gerealiseerd. Het leverde 400 nieuwe woningen op. De foto links van het Gemeentear-

chief Amsterdam toont de oorspronkelijke situatie. Fotograaf Janine Schrijvers bracht de huidige situatie in beeld, die als het goed is 50 jaar zo blijft.

1 www.vanschagenarchitecten.com